

שעיקר הכיסוי צריך שיהיה מבשר. ולא שיהיה הכיסוי חצי עור וחצי בשר? (375)

אמר ליה עולא: **אנא, עובדא ידענא**. למד אני הלכה זו ממעשה. **דחזא בר גזלא** אותו בן גזול עוף דחיה שהיה **בי** בביתו של **רבי יצחק**, ונשברה רגלו, ועצם זו היתה מכוסה על ידי כך **דעור מצטרף לבשר הוה**. כלומר, חצי מן העצם היתה מכוסה בבשר וחי בעור.

ואתא לקמיה רבי יוחנן, ואכשריה!

ומכך, למד עולא להתיר באופן שעור מצטרף לבשר.

אמר ליה רב נחמן: וכי ממקרה זה של בר גזולא קאמרת רוצה אתה להוכיח?

אין לדמות בין שני העניינים. כיון שבר

גזולא דרכיך שעורו רך כבשר, שאני שונה ונידון העובר כבשר ולכן אף כאשר חופה את העצם חצי עור וחצי בשר — כשר. אולם בהמה שעורה קשה ואינו כבשר, אין לדון את העור כבשר ולכן צריך שתהיה העצם מחופה על ידי רוב בשר. (376)

הנהו אותם הגידין הרכיין שהצטרפו עם הבשר ויחד חיפו על העצם השבורה, **דאתו לקמיה** והובא מקרה זה לפני **דרבה**. (377)

אמר רבה: מצטרפין גידין אלו לבשר, והבהמה כשרה. ומבאר רבה את פסיקתו:

למאי ליהוש לחו, למה נחשוש ונאסור את הבהמה? הרי אין כל סיבה לאסור.

חדא — דהרי **אמר רבי יוחנן: גידין רכיין**, אף **שמופן להקשות** (378) ולכאורה אינם

הלכה זו שעור משלים לבשר, דהיינו, שבשר בלא עור אינו מציל על העצם השבורה מלהטריף, אלא רק כאשר על בשר ישנו עור כדרך כל בשר שלם ובריא.

376. **הרשב"א** נסתפק האם כל עוף בכלל זה אף אווזין ותרנגולין, או רק גוזל שהוא רך ביותר. ומפירוש הר"ח משמע שכל עוף הוא בכלל זה. ממה שכתב, דשאני בר גזולא דרכיך. וכיון שכריך הוי כבשר. אבל בהמה לא. ומשמע שכל שאינו בהמה אלא עוף, עורו נידון כבשר. וכן דעת הר"ן.

377. גירסה נוספת: רבא. וכן בהמשך הגמרא.

378. בפסחים פד א מפרש רש"י שגידים אלו הם גידי הצואר. ודוחים זאת התוספות מכמה טעמים:

א. הגידים האמורים כאן הם גידי הרגל. ועל

שמשתנו אינה דנה בנידון הברייתא כאן שיצא העצם לחוץ. אלא דנה בכגון שנשארה העצם בפנים, ודברי המשנה נלמדים כפשוטם שאם רוב בשר שסביב העצם קיים, אף שאינו חופה רוב עוביו ורוב היקפו של העצם — כשר. ואילו הברייתא דנה בהיכן שיצאה העצם לחוץ.

375. כך פירש רש"י. ומצינו בראשונים פירושים נוספים בענין "עור משלים לבשר":

ר"ח [הובא ברשב"א וכן דעת בערוך ערך ער יא] פירש שמדובר באופן שהבשר חופה חצי עצם, והעור משלימו לרוב. ולישנא זו באה לשלול את השיטה הקודמת שהעור מצטרף לבשר אפילו ביחס של חצי חצי. [וכתב הרשב"א שכן דעת רש"י. וצ"ע דרש"י כתב "ליבעי רוב הכיסוי בבשר. וכנראה כוונתו פי הרשב"א שהעור מצטרף לבשר באופן שהעור עצמו נחשב כבשר, ויחדיו הם מהווים כיסוי רוב העצם].

במאור הגדול הביא בשם בגאונים לפרש